

Fő

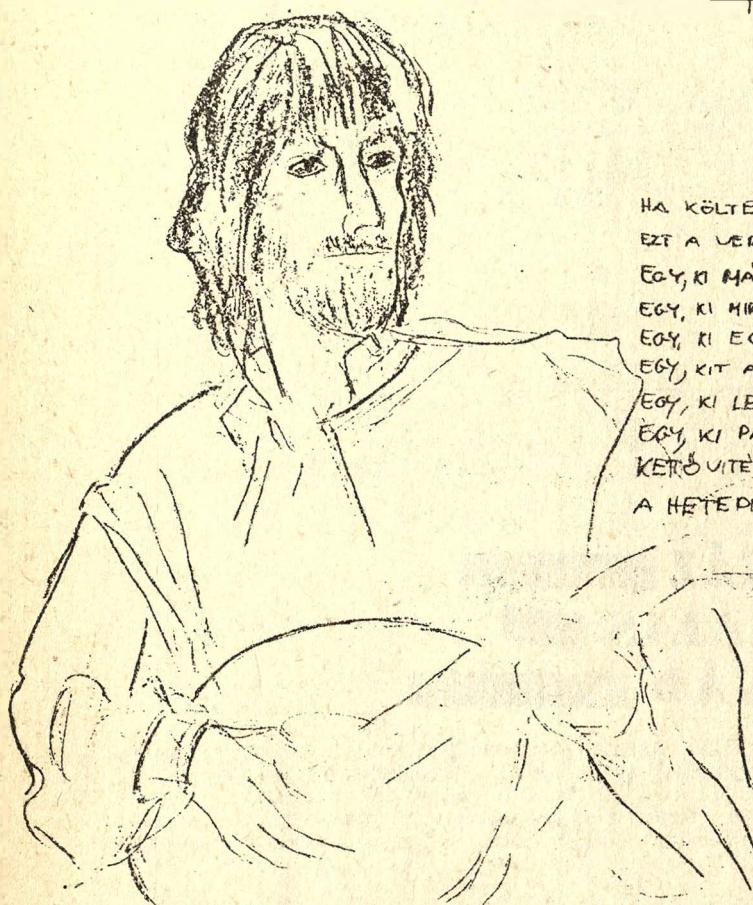
V. évf. 4. szám
április 5 - 19 - ig

BKE
KÖZNEVELŐSÉGI BIZOTTSÁG
LAPJA

Lámpont

Költészet Napja

április 11.

HA KÖLTENÉL S VAN RA' KÖLTÉS
EZT A VERSET HETEN KÖLTSEK.
EGY, KI MÁRKANYÓL RAK FALUT,
EGY, KI MIKOR SZÜLTÉK, ALUOT,
EGY, KI EGET MÉR ÉS BÓLIANT,
EGY, KIT A SZÓ NEVEÉN SZÓLIT,
EGY, KI LELKÉT OTI NYÉLBE,
EGY, KI PATKÁNYT BONGOL ÉLVE
KÉRDŐVITÉZ ÉS TUDÓS. NEGY -
A HETEDIK TE MAGAD LÉGY
(J. A.)

BME PROGRAM:

Keszthelyi Tiber

"R" klub

április 5. 19.00: Népiesch
április 6. 20.00: JAZZ est - Frigid Bardot
április 7. COCO alapkurzus

Mi a 'COCO'?

Annak megtanulása, hogy hogyan segíts magadnak és másoknak megváltozni, azaz olyan személyiségfejllesztő módszer, amellyel kezedbe veheted saját sorsod irányítását.

Azoknak ajánljuk akik változtatni akarnak önmagukon, szokásaikon, viselkedésükön, azaz hatékonyabbak akarnak lenni. A kiscsoportos foglalkozás /10 órás/ önköltséges és 7-én reggel 9.00-kor kezdődik, de előzetes jelentkezés szükséges az 1380-201-es telefonszámon, Bauer Editnél.

április 7. 20.00: Latin Rock
április 8. 21.00: AISA /csak 18 éven felülieknek/
április 9. 18.00: Csatlakozó
április 11. 17.00: Jóga - szellemi nevelő
Koródi Tibor
április 12. 19.00: Népiesch

MARTOS KOLLÉGIUM

Bp. XI. Stoczek u. 5-7.

ARS PRESSO

április 6. Cseh Tamás

Martos Filmkör - némafilmek -

április 12.: Bunuel: Andalúziai kutya /1929/
Leger: Gépi galett /1926/
Clair: Párizs alszik /1923/

A filmeket a műegyetem "A" moziban láthatjátok 18.30-as kezdettel.

KÖZGÁZ VIZUÁLIS BRIGÁD

A Közgáz Vizuális Brigád /KVB/ 1983-ban alakult, jelenleg 3 aktív tagja van, nagyrészt az egyetem jelenlegi vagy volt hallgatói. A KVB egyaránt készít SB és VHS video alkotásokat, melyek különböző versenyeken számos díjat nyertek, külföldi vetítéseken is sikerrel vettek részt /pl.: Köln, Belgrád, Amszterdam, Sombor, Berlin etc./.

Akit érdekel a filmkészítés, fotózás annak lehetősége van bekapcsolódni a munkánkba. Mindenkit szeretettel várunk április 18-án 18.30-kor az új Közgáz Klubban /pince/. Kezdők is bátran jöhetnek!

Czabán György

—— *tempont 2* ——

A TÁMPONT STUDIO PROGRAMJA:

IX. századi magyar irodalmi portrék

Március elején indult útnak a STÚDIO, Matár Győzöt, Ottlik Gézát és Márai Sándort bemutató előadásokkal.

A további estek programjai:

március 29.	Szentkuthy Miklós	(Kabdebó Lóránt)
április 5.	Hajnóczy Péter	(Reményi József Tamás)
19.	Esterházy Péter	(Ács Pál)
20.	Nádas Péter	(Ungváry Rudolf)

A programok csütörtökönként este 6 órakor kezdődnek az újonnan megnyílt Pinceklubban, a Közgázon.

Hajnóczy Péter

Az író így vall magáról első kötetének, a Fűtőnek az elején:

"Körülbelül egyéves koromig lelenházban éltem, onnan vittek el nevelőszüleim, harmincéves voltam amikor megismertem anyámat. Esti taozaton érettségiztem, voltam ládázó, kabinos, szentkép-ügynök, modell, kazánfűtő, dolgoztam kőművesek mellett, voltam betűszedő inas, szénléghordó, dolgoztam dinamittal, nyersanyagkutatással."

Nem egy tipikus irodalmárpálya, távol az egyetemek, könyvtárak, szerkesztőségek zárt világától.

Első publikációja a Valóság 1975/10 számában jelent meg amely egy szociográfia a Szentgotthárdi Elme-Szociális Otthonban "élők" politikai embertelen, az ápolóknak végsőkéig kiszolgáltatott helyzetéről "Elkülönítő" címmel.

Későbbi szépirodalmi munkásságát is olyan, minden addig megszünt irodalmiságtól annyira távoli hang jellemzi, amelynek fő vonásai az emberi szabadság lehetőségei, az emberi esendőség, kiszolgáltatottság, a burjánzó félelem, szorongás a jövőtől, a haláltól.

Művei: Fűtő, M /elbeszélések/
A halál kilovagolt Pezsiából /kisregény/
Jézus menyasszonya /kiszr., elbeszélések/
Összes művei

A Magyar Napló c. hetilap több számában is közöl néhányat a korábban politikai akokból nem publikált novelláiból.

április 5. 20.00

Makórn koncert

—————támpont 3—————

FILM

Örökmozgó sorozatai

1. AZ EMBER, AKI TUL SOKAT TUDOTT....- ALFRED HITCHCOCK FILMJEI

Tíz éve halt meg Alfred Hitchcock, a lélektani krimi legnagyobb mestere. Az Örökmozgó ez alklaomból vetített emlékműsorát a nagy érdeklődésre való tekintettel megismételjük.

"F.T. Azt mondhatnánk, hogy filmjeinek anyagát három elemből meríti: a szorongásból, a szexből és a halálból. Ezek nem mindennapi gondok... ezek az éjszakai gondjai, vagyis metafizikus gondok...

A.H. Nem az-e a fontos, hogy közel állnak az élethez?"

/Francois Truffaut beszélget Hitchcock-kal; részlet Truffaut: Le cinéma selon Alfred Hitchcock című könyvéből, 1967./

2. FRANCOIS TRUFFAUT RENDEZŐI SOROZAT I.

A sorozat első részében Truffaut 1959 és 1975 között készült filmjeit vetítjük.

"Nem szerette a sportot, az egyenruhákat, az "erős embereket", s a bátorságról sem volt nagy véleménye. Az úgynevezett politikai filmtől irtózott. Ha belegondolunk, a filmeknek talán a fele, talán a nagyobb része épp ilyesméről szól. Nem baj, maradt számára téma. A saját gyermekkor, vagyis mindannyiunké. A saját szerelmei és csalódásai, vagyis a miénk. És a titkaink. A sötét moziban ülők nagy részének - nem mindenki lehet gyilkos és áldozat - nevetségesen szomorú kis titkai vannak. Egy gyermekkori pofon, egy lány, aki másra mosolyog, egy fájó hazugság. A felnőtt úgy lehet csak felnőtt, ha mindezt el tudja felejtetni, s talán épp azért jár a moziba, hogy újra átéljen ilyesmit. Truffaut nem akarta elfelejtetni: csak erről csinált filmet.

/Bikácsy Gergely: Truffaut titkai; Filmvilág 1985/1./

3. HIT ÉS KÉTELY

"Az ember, de öként a modern ember történetét nyugodtan meg lehetne írni a "Kétkedés története" címszó alatt. Szó a kétkedés nem is olyan rossz dolog, mint az első pillantásra gondolnánk. Hiszen nézhetjük úgy is, mint az ember szabadságának, természetfeletti rendeltetésének egyik ismervét. Jelzi azt, hogy nem vagyunk maradéktalanul beleágyazva a természetbe, hogy köztünk, s adott világunk törvényei közt nincs tökéletes összhang, zavartalan megfelelés, s ez a hiányérzet önmagunk mélyebb megismerésére és magvalósítására sarkall."

/Pilinszky János: Tamás, a kétkedő; Szög és olaj/

4. A HÓNAP FILMJEI

Franco Zeffirelli: Naptivér, holdnővér

Április 12-től látható a mozikban Franco Zeffirelli "gigantikus freskója". A názáreti Jézus című film. E bemutatóhoz, és a húsvéti ünnephez kapcsolódva tűzik műsorra Zeffirelli korábbi, nagysikerű filmjét.

Volker Schlöndorff: A bádorgó

"1959 - A bádorgó megjelenése - óta évenként kaptam ajánlatot a megfilmesítésre. De a javaslatok nem voltak kielégítőek, a könyvnek csak bizonyos aspektusával foglalkoztak. Schlöndorff esetében egész más volt a helyzet. Benne olyasvalakit találtam, aki a téma mélyére hatolt és könyvem teljes átgondolására kényszerített."

/Günther Grass/

A KÖZGÁZ FILMKLUB áprilisi programja

- IV.18. 18.00. Schorm: A tékozló fiú/1966, cseh szl./
20.00 Tímár: Mielőtt befejezi röptét a denevér/1939, m./

ÖRÖK MOZIGÓ

- április 5. 18.00 Bunuel: Oszlopos Simeon /1965/
20.00 Truffaut: Húszévesek szerelme /1962/
Lőj a zongoristára /1960/
6. 18.00 Hitchcock: A gyanú árnyéka /1943/
20.00 Truffaut: Csirkefogók /1958/
Négyszáz csapás /1959/
7. 18.00 Bresson: Egy falusi plébános naplója /1950/
20.00 Truffaut: Húszévesek szerelme /1962/
Lőj a zongoristára /1960/
8. 18.00 Hitchcock: Idegenek a vonaton /1951/
20.00 Truffaut: Jules és Jim /1961/
9. 18.00 Bunuel: Nazarin /1958/
20.00 Zeffirelli: Napfivér, Holdnővér /1972/
10. 18.00 Bunuel: Oszlopos Simeon /1965/
20.00 Schlöndorf: Bádögdob /1979/
11. 18.00 Truffaut: Bársonyos bőr /1963/
20.00 Hitchcock: Mentőcsónak /1943/
12. 18.00 Hitchcock: Elbűvölve /1945/
20.00 Truffaut: Jules és Jim /1961/
13. 18.00 Bresson: Jeanne d'Arc pere /1962/
20.00 Bresson: Egy falusi plébános naplója /1950/
14. 18.00 Bresson: A bűn angyalai /1943/
20.00 Truffaut: Bársonyos bőr /1963/
15. 18.00 Truffaut: 451° Fahrenheit /1966/
20.00 Zeffirelli: Napfivér, Holdnővér /1972/
16. 18.00 Hitchcock: Rémműlet a színpadon /1949/
20.00 Zeffirelli: Napfivér, Holdnővér /1972/
17. 18.00 Truffaut: Lopott csók /1968/
20.00 Bergman: Tükör által homályosan /1961/
18. 18.00 Bergman: Urvacsora /1962/
20.00 Truffaut: 451° Fahrenheit /1966/
19. 18.00 Bergman: A csend /1963/
20.00 Hitchcock: A kötél /1948/

A filmeket a budapesti Mátra moziban vetítik. (Lenin krt. 39.)

"Senki se hinné, mennyi erőfeszítést emésztett fel e badarság..."
(W.G.)

Megnyílt az R.S.9. Stúdiószínház

Budapest központjában, a Deák térnél, mégis avatatlan szemektől elrejtve kezdte el működését az R.S.9. Stúdiószínház, egy szépen felújított pincében. A körülbelül nyolcvan nézőt befogadó színház kellemes átmenet az Operaház monumentalitása és a lakótelepi panélek fojtogató szorítása között.

A bejárat az utcáról nyílik, a pénztárt helyettesítő asztal pedig a lépcső aljánál áll. Itt vehetjük meg nyolcvan forintért jegyünket, amivel azután érdemes a nézőtér bejárata körül ácsorogni, mert a helyfoglalás bejutási sorrendben történik, és technikai okokból csak az utolsó pillanatban engedik be a nézőket. Kabátunkat, táskánkat kényelmesen elhelyezhetjük székvünk alatt, ha felünk igénybe venni az önkiszolgáló ruhatárat.

Az a tény, hogy a színpad és a nézőtér nincs egymástól durván elválasztva /függönnyel, dobogóval, távolsággal/, lehetővé teszi, hogy színész és néző együtt lélegezzen, kapcsolatot teremtsen egymással. A közös (pince-) TÉR csak funkcionálisan, a székek és a színpadra leterített fehér anyag által különül el, ami lehetővé teszi azt a különleges érzést, ami itt engem azonnal hatalmába kerített, amint elkezdődött

Witold GOMBROWICZ : OPERETKA

című színdarabja. Igen, színdarab, amelyben a tánc, az ének, a zene és a fény egységet alkot a prózával és a cselekménnyel.

"Tudvalevő, hogy a művész munkája nem egyéb, mint az ellentétek, ellentmondások örökös összekapcsolása - s ha egyszer ilyen léha formát választottam, akkor azért tettem, hogy komolysággal és fájdalommal ruházzam fel" - írja Gombrowicz.

Az első felvonás kellemes, felhangolt állapotba juttatja a nézőt, amire a második felvonás várakozása és feszültsége a válasz, és várjuk, várjuk a végső felszabadulást, megnyugvást, ami, akárcsak mindennapjainkban, nem tud eljönni.

Minden nagyvárosnak szüksége van arra, hogy legyenek benne hangulatos helyek, ahol bárki, akinek igénye van rá, kipihenheti magát, elfelejtheti a rohanást, a dugókat és a dugulásokat. Én kevésbé vágyom egy nagy és rideg Nemzeti Színházra, mint néhány ilyen kicsi, hangulatos és kedves helyre, ami sokaknak lehet második otthona.

R.S.9. Stúdiószínház
1075 Bp. Rumbach S. utca 9.
Tel.: 142-85-78

Előadások áprilisban: minden
csütörtökön, pénteken és
szombaton este 8 órakor.

TÁMPONT SZÍNHÁZI NAPTÁR - április

4. József A.-Csoda
Katona-Kihallgatás
Kaposvári Csiky Gergely
Sz. vendéggjátéka
Madách-Gettó
Nemzeti-Advent a Hargitán
Vár-Döglött aknák
Radnóti-Utazás a Föld körül
Pesti-A földigiliszták életéből
5. Katona-Kihallgatás
Madách-Gettó
Radnóti-Esti kérdés
6. Játékszín-Himnusz
Katona-Kihallgatás
Radnóti-Ritter, Dene, Voss
Víg-A nép ellensége
Sötétség délben
7. Játékszín-Himnusz
Katona-Kihallgatás
Nemzeti-Elveszett paradicsom
Radnóti-Anna Karenina pályaudv.
Víg-Játszd újra Sam!
Sötétség délben
8. Katona-Kihallgatás
Nemzeti-Elveszett paradicsom
Vár-Csíksomlyói passió
Radnóti-Nóra
9. Katona-Kihallgatás
Vár-Csíksomlyói passió
Radnóti-Esti kérdés
10. József A.-Csoda
Katona-Godotra várva
Kaposvári Csiky Gergely Szín-
ház vendéggjátéka
Vár-Tartuffe
Radnóti-Utazás a Föld körül
11. Katona-Godotra várva
Nemzeti-A vihar
Radnóti-Nóra
12. Katona-Godotra várva
Nemzeti-A vihar
Radnóti-Anna Karenina pályaudv.
13. Katona-Godotra várva
Nemzeti-A vihar/bemutató ea./
Radnóti-Ritter, Dene, Voss
14. József A.-A kis herceg
Katona-Ballada a 301-es par-
cella bolondjáról
Szolnoki Szigligeti Sz.
vendéggjátéka
Nemzeti-A vihar
Radnóti-Amit szívedbe rejtessz
Víg-Koldusopera
15. Katona-Ballada a 301-es...
Nemzeti-Advent a Hargitán
Vár-Döglött aknák
Radnóti-Utazás a Föld körül
Víg-Játszd újra Sam!
16. Katona-Ballada a 301-es...
Vár-Tartuffe
Radnóti-Utazás a Föld körül
17. Katona-Csirkefej
a prágai Rendezők Sza-
bad Egyesületének elő-
adása
Madách-Audencia
Nemzeti-Kaukázusi krétakör
Vár-Döglött aknák
Radnóti-Nóra
18. József A.-Csoda
Madách-Audencia
Nemzeti-A vihar
Radnóti-Anna Karenina pályaudv.

SZKFÉNY PROGRAMJA

április 7-én, 8-án, 10-én,
11-én és 12-én
este 7-kor

SZKFÉNY SZÍNHÁZ
Theatre of the Technical University
Budapest - Hungary
H-111 Budapest
Műgyűzőm (A) 3.
Telefon (36) 1-82 337
654 011/23-58
telex 775801

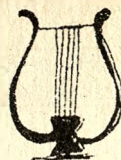
bemutató előadás!
Tudnak-e a hollók repülni, vagy megful-
ladnak?

/Angol abszurd revü-magyarul/
előadják: Galla Miklós, Nagy Natália
/Lart pour l'art/, Pető Zsolt/Satöbbi egy./
Kovalik Balázs/tehetséges/

támpont 7

KOMOLY ZENE

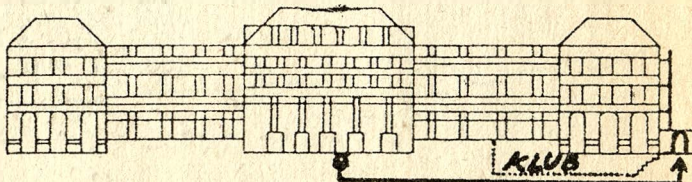
ÁPRILISI KONCERTAJÁNLAT

1. Bekhardt Gábor zongoristája
Chopin, Franck, Bartók, Janáček művei (budai Műv.Ház)
7. Blami Hangversenyzenekar -vez. Lamberto Gardelli-
Sárai Tibor:Tavaszi concerto
C.Franck:d-moll szimfónia Zeneakadémia
8. Belvárosi Szimfonikus Zenekar -vez. Kovács László, közreműködik
Szokolay Balázs/zongora/
Bartók:Divertimentó
Liszt:Esz-dúr zongoraverseny
Erkel:Hunyadi László - szvit
Modály:Galántai táncok Pesti Vigadó
9. Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara -vez. Erich Berger-
Mozart:G-dúr zongoraverseny
Bruckner:8.szimfónia peraház
- MÁV Szimfonikus Zenekar -vez. Gál Tamás-
Beethoven:8.szimfónia
C-dúr mise Pesti Vigadó
10. Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar -vez. Szabó László, közremű-
ködik Szokolay Balázs/zongora/
Mozart:Figaro lakodalma-nyitány
d-moll zongoraverseny
- Beethoven:8.szimfónia Zeneakadémia
11. Magyar Rádió és Televízió Zenekara -vez. Kobayashi Ken-ichiro,
közreműködik Falvy Attila/hegedő/
Mozart:g-moll szimfónia
A-dúr hegedőverseny
- Stravinsky:A tündadúr Zeneakadémia
12. Blami Hangversenyzenekar -vez. Lamberto Gardelli-
Bizet:Róma-szvit
Respighi:Róma kútjai Zeneakadémia
13. I.István Gimnázium Szimfonikus Zenekara -vez. Záborszky József,
közreműködik Kovács Endre/orgona/ és az István Király Orató-
riumkórus
Liszt:Weinen,Klagen
Záborszky József:Pasciá Zeneakadémia
14. Sárközy Gergely gitáristája -közreműködik a MÁV kamarazenekar-
Bach és Vivaldi művei Pesti Vigadó
18. Győri Filharmonikus Zenekar -vez. Sulyok Tamás-
Schubert:h-moll szimfónia
Brahms:3.szimfónia Zeneakadémia

közgáz
klub

*Megnyit a Közgáz Klub
Büfé és különféle programok*

Büfé nyitva:
15 - 23h -ig
vasárnap zárva

— támpont-8 —

—Alagút—

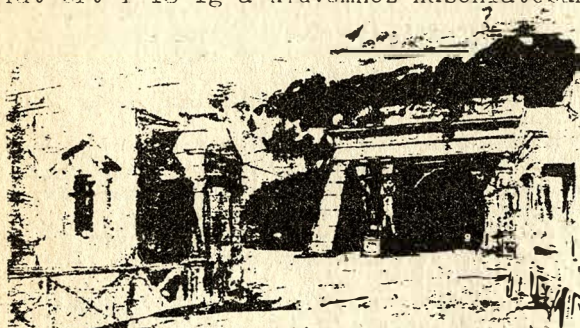
Késő este van, éjjél is elmúlhatott, haza felé tartok. Lépteim nem sietősek, élvezem a "tavaszi nyár" csendjét-nyugalmát. A Dunaparton sorra köszöntöm kedvenc gesztenyefáimat, épp a rügyfakadás intim pillanatában zavarom őket. Egy rigó szegődik társamul, mókás trillái egészen az Alagútig kísérek.

A Lánchíd megépítése csak kezdete volt Buda és Pest egyesítésének, az Alagút azonban már teljes megvalósítója. A Várhegy mögötti Krisztinaváros és a budai hegyvidék szétszórt települései ez időtől váltak egységes VÁROSSÁ. Az eszme ismét Széchenyi Istvántól származott. Clark Ádám már a Lánchíd építései foglalkozott a tervezéssel, de a megvalósításra csak két évvel később, a szabadságharc bukása után kerülhetett sor, Ürményi József és az építés céljára szervezett társulat tevékenységével.

Az elnyomó császári hatalom, a "Genie-Directio" a munkát csak azzal a feltétellel engedélyezte, hogy a várórság a várbeli Szent György térről fűrt aknákn keresztül az Alagúton át szabadon közlekedhessen, ha szükséges erre menekülhessen.

Az Alagútból locsolókocsik zaja hallatszik. Mossák az utat, a falakat. Követem az úttesten végigfolyó víz útját egészen a tér közepéig. Itt az egykor hatalmas tengeri szörnyként/"tengeri csillag"/ terpeszkedő vörös virágokból kirakott csillag helyén egyszerű tulipánágyás fogad. Végignézve a Lánchíd és az Alagút tengelye mentén megállapítható: tökéletes az összkép, a mérnöki szerkesztés pontossága.

A munka 1853 februárjában indult meg és négy irányból haladt egyszerre: a két végétől befelé és az aknából két irányban. Két és fél hónapos munkával, 524 ezer-akkori- forint költséggel készült el, 1854 áprilisában már átjártak rajta. A közönség gyalogosforgalma 1856 március 6-án, a kocsiforgalom 1857 április 30-án indulhatott meg. Használatáért 1918-ig a hídvámhoz hasonlóan díjat, kellett fizetni.

Barabás Miklós: Tervezet az Alagútnoz. 1840-es évek

Az Alagút műszaki adatai:
350 m hosszú úttestjének szintje a Clark Ádám téri végpontnál 13,81 m-re van a Duna 0 szintje felett és a másik vége felé emelkedik, a magasságkülönbség 6,10 m. A fél ellipszis keresztmetszetű űrszelvény magassága a két nyílásnál 10,72 ill. 10,61 m, középütt 7,66 m, tehát hosszan elnyújtott nyereg formájú. A Szent György térről fűrt akna közel 50 m mély.

A Duna felőli oldalon az első elképzelések egyiptomi hatású, lótuusköteges oszlopai és szfinxek helyett Clark Ádám klasszicista stílusú kapuzatot tervezett. Két-két vágott dór oszlopok oldalrizalit közötti nyílás komor, erős rusztika kerete, oroszlánfejes zárókövel, fölötté fogazott római párkény attikával - az egykori kritika szerint is- kiválóan összhangban van a Lánchíddal. A Krisztinaváros felőli romantikus stílusú kapuzat 1945-ben teljesen elpusztult, az újjáépítés során egyszerű köfelfülettel pótolták./

Ukrutay Niklós

A Dimitrov tér és a Makarenkó utca között ingázó egyetemisták útvonalát a Tolbuhin körút, Kálvin tér, Szabó Ervin tér, Mikszáth tér utat több köztéri szobor szegélyezi, melyek /ugyan leginkább öntudatlanul/ állandó részei mindennapi környezetünknek. Talán nem árt, ha legalább egyszer hosszabb-rövidebb egyetemi pályafutásunk alatt megállunk előttük és elgondolkozunk a világ dicsőségének múlandóságán. Ehhez a meditatív ácsorgáshoz szeretnék néhány támpontot nyújtani.

Kezdjük azzal az emléktáblával, amely ahhez a cikkhez az apropót szolgáltatta: nemrég újra leleplezték Banyha páter Makarenkó utcai 3/4 alakos domborművét. Az aktualitásáról közismert Új Magyar Lexikon a következőket írja róla:

"Banyha Béla, páter /1880-1910/: hírhedt jezsuita, az 1919-i ellenforradalom gyűlölködő agitátora, a Horthy-fasizmust támogató katolikus klérus irányítása alatt működő Közonti Sajtóvállalat egyik megalapítója, az Actio Catholica egyik alelnöke volt." Szóbeli közlés alapján tudom, hogy a rajkosok néhány évvel ezelőtt már eltávolították az emléktáblát fedő falemezt, de az két nap múltán visszakerült helyére. Egyébként a domborművet, Madarassy Walter alkotását 1942-ben állították fel.

A Mikszáth téren a II. világháború előtt egy kút állt, melynek tetején Mikszáth 4 paraszt-alakját helyezték el. Ez az alkotás 1944-45-ben elpusztult, helyén áll, 1961 óta a Mikszáth-szobor.

Egy másik kút viszont megmaradt a Szabó Ervin könyvtár előtt, ez pedig a Magyar Igazság Kútja, melyet 1929-ben állíttatott a Népnevelő Filmipari Rt. A kút tetején 2 nőalak áll, a karddal és mérleggel ábrázolt Justitiához hozzásimul a reménykedő Magyarországot szimbolizáló alak. A talapzaton Rothermere lord, a Trianont bíráló angol sajtómágnás domborművét helyezték el, a következő szöveggel: "E kutat hálás magyarok emelték Nagy-Britaannia méltó fia, Viscont Rothermere tiszteletére. Az ő betűje megöli a hatalmaskodást, az ő lelke megeleveníti az igazságot. 1928." A kút kávájára 1945 után Szabó Ervin kő fejdomborműve került, mely jelenleg a könyvtár falán látható.

Ha az egyetem felé tartunk a bal oldalon a Tolbuhin / egykor Horthy István / körút 5. számú ház falán egy emléktábla maradványa látható, Szomor László alkotása 1944-ből. Mindössze egyetlen évig állt, 1945-ben már levésték. Az emléktábla az 1942-ben repülőgépszerencsétlenségben meghalt kormányzóhelyettesről, Horthy Istvánról emlékezett meg, jelenleg már csak egy elmosódott fej körvonalai látszanak.

A Dimitrov téren áll az útvonalat szegélyező utolsó köztéri szobor, Georgi Dimitrov szobra. 1954-ben ajándékozott először Dimitrov-szobrot a bolgár állam Magyarországnak, a jelenlegit, amely nagyobb, mint a korábbi, 1983-ban állították fel.

Nélyi József

Molnár József : könyörülj

Hagyj már! Nem akarok emlékezni rád.

Nem érted? Ne gyötörj!

Ne akard tegnapra változtatni a mát!

Mit akarsz még? Bépj ki innen!

Hagyd a tudatom!

Kérlek! Ne kuszáld a zavaros emlékeket tovább!

Kihasztnálod a multat s nem engedsz be senki mást?

Hát jó.

De mégis...

Ne bánts!

Hisz azóta akadt már száz

ki kénytelen emlékezni rád.

Tépd ki gyökereid belőlem,

s tényleg

végleg lépj tovább!

Emlék?

Fantom!

Még áldásom is adom rá...

Csak hagyj!

Adj végre békét!

Köddé válj,

illanó léggé

s ne tiszta képpé

varázssos zenévé

/mert...igen...

...a hangod volt ilyen/.

Arcod még most is

fény-kép

ha lehunyom a szemem.

Könyörgöm tisztíts meg magadtól,

s adj szabad utat másnak!

Ne légy ily gonosz!

Gonosz vagy!

Miért nem hagysz? Ez már nálad perverz élvezet?

Hát pokolra kell szállnom

hogy kiégj belőlem

tiszta érzés

minden más tiszta érzéssel együtt?

Ez az áldozat?

Ha igen, megadom! /Ám már innen kértelek előbb is.

Nem csapom be magam./

Ravasz vagy!

Démon lettél.

Sötét hatalom.

Gonosz vagy!

Bestia!

Keresztet adj, hogy elüldözzelek!

Maró savat, hogy kiégesselek!

Kést, hogy kimetszhesselek! -

- vagy legalább öt percet - nélküled!

Igy segíts!

Talán akkor sikerül,

ha a kötél már

feszül.

KÉT HÉT MULVA IS ...

Rajz : Nagy Anna

BEMUTATJUK

Olcsón, de színvonalasan — *A Közgáz Rocky Klub bemutatkozik*

Napjainkban ennek a két szónak ilyenformán történő összekapcsolása igen meglepő, de örömteli esemény, hát még ha azt is tudod, hogy ez a két szó annak az új klubnak legfontosabb ismertetőjele, amelyet egyetemünk néhány polgára a Te szórakoztatásod végett hozott össze, akkor remélem sikerült valóban kellemes meglepetést okoznunk.

A lényegre térve: A Közgáz Rocky Klub április 14-től kezdve minden szombaton este 7h-tól készen áll fogadásodra és elképzeléseink szerint biztosítja számodra a színvonalas kikapcsolódást. A buli légkörét, a vibráló hangulatot, mely egy ilyen klubhoz illik, két állandó együttes szepeltetésével kívánjuk megteremteni, akik éjjel 2h-ig húzzák a talpalávalót. "Ne csak a lábunk mozogjon" felkiáltással igyekszünk szürkeállományodra is hatást gyakorolni a klub külön helyiségében rendezett programokkal: találkozatsz közéletünk híres-hírhedt személyiségeivel, résztvehetsz érdekes műsorokon és fantasztikus vetélkedőkön. Aki a szerecséjét szeretné kipróbálni, az sem fog csalódni bennünk, akár egész ösztöndíjadat elvesztheted a rouletten, vagy nyerhetsz egy este alatt 3 skót whisky-t is.

A színvonalat igyekeztem bemutatni, s engedd meg, hogy szóljak pár szót az említett olcsóságról is. Gondolom az 50Ft-os belépő még az egyetemi klubok körében is kellemes árfekvésnek minősül, s ha hozzáteszem, hogy a klubban működő büfében a kiskocsmák árszínvonala alatt, de ig. nyesebb és nagyobb választékban tömheted meg hasad illetve öntözheted kiszáradt torkodat, akkor elhiszed nekem, hogy a címben említettek nem pusztán figyelemfelkeltő reklám célokat szolgáltak.

Gondolom ezek után már kíváncsi vagy hol is találod ezt a Közgáz Rocky Klubot. Nem kell messzire menned, címünk: a Közgáz újonnan megnyílt egyetemi klubja az alagsorban / bejárat a főbejáratától jobbra, kívülről /

Remélem sikerült érdeklődésedet felkeltenünk; ne felejtse, Téged is várunk április 14-én, szombaton este 7h-kor a Közgáz Rocky Klubban.

/ A KLUBVEZETŐSÉG /

— támpont-12 —

"Kis magyar népraiz"

Székelyföld

Székelylakta vidék Erdély délkeleti sarkában. A székelyek a 12-13. században népesítették be a mai Székelyföldet. A 14-15. században a vármegyéknek megfelelő közigazgatási egységek, a székek is kialakultak, ezek: Háromszék, Csíkszék, Udvarhelyszék, Marosszék. A székely székek különvállása 1976-ban szűnt meg, ekkor vármegyéket szerveztek belőlük. Székelyföldet folyó- és patak völgyek, síkságok, hegyi medencék, hegyvonulatok tagolják. Ennek következtében a nagyobb tájakon belül több kisebb táj is található, pl.: Gyergyó, Kászon, Maros mente, Sóvidék stb.

A székelyek népi kultúrája rendkívül sokszínű, ami többek között azzal magyarázható, hogy Magyarország legkeletibb csücskében éltek, így nem, vagy csak jóval kisebb mértékben vehettek részt a 19. század végétől megindult általános fejlődésben. Ezért nagyon sok archaikumot őriztek meg és fejlesztettek tovább.

Székelyföld a balladák és népdalok kimeríthetetlen kincsesbányája. A székelyföldi népköltészet gyűjteményes kötete Kriza János gyűjtéseivel 1963-ban jelent meg először a Kritérion gondozásában Vadrózsák címmel. A székely népballadák gyűjteményét szintén a Kritérion adta ki. A balladák, népdalok egy része csak szövegben maradt ránk, ennek oka, hogy a dallam és a szöveg nem kapcsolódott szorosan össze. A szövegek önmagukban is sugározzák a bennük feszülő indulatokat, érzelmeket, melyet természetesen a zene még hangsúlyosabbá tett.

Isten hëzzád, szép viola,/ Nem vétöttem neköd soha,
Nem is vétök, amíg élök,/ Amíg bennem zöng a lélök,
Zöng a lélök, zöng a szó,/ Zöng a szerelöm-ajtó.

Ne sírj, rózsám! én sem sírok,/ Csak búcsút vönni akarok,
Már elmögyök közülletök,/ Isten maradjon veletök.

/Kriza gyűjtés/

A székely falvakban járva jellegzetes látványt nyújtanak a kötött-, vagy galambbúbos kapuk, amelyeket a köztudatban székely kapuként emlegetnek. Egyes vélemények szerint egykor Erdély egész területén megtalálhatók voltak. Ha bárkinek alkalma van rák, érdemes megállni egy-egy szép díszítésű székely kapu előtt, és próbálni megfejteni a motívumok üzenetét.

Székelyföld híres fazekasságáról. Korond, ahol ma is több száz fazekas dolgozik, ismert fazekasközpontja e tájegységnek. A századfordulóig csak mázatlan edényeket égettek /pulizskás-, káposztás fazekat, bőrvizes korsót/, mára elterjedt a mázas kerámia. Pontosabb színei a kék-fehér, barna-sárga-zöld, piros-fehér. Korondon kívül fontos kerámia központ Csikmadaras, ahol fekete kerámiát készítenek.

A székely himzések jellemző darabjai a szálánvarrott és szabad rajzú párnavégek, lepedők. Kender és pamutvászonra piros és kék, ritkán a két színt együtt használva varrták a főleg növényi motívumokat.

A székelyföldi viseletek az egyes kisebb tájegységeken eltérőek. Tülnyomó részt háziszőttés gyapjúból és pamutból készültek. A férfiak viseletét befolyásolta a Mária Terézia által felállított határőr szervezet, melynek előírásai szinte egyenruhává tették a népviseletet. A férfi ing hosszú, derékban bővített, álló gallérú. A dëszü, boglárszíj nevü széles bőrv szorítja a derékhoz. A háziszőttés gatyá szükszáru. A gatyá fölött háziszőttés fehér harisnyát viselnek. A harisnyán a zseb és a zsinórozás a társadalmi helyzettől függött, színei e szerint fekete, piros vagy fekete-piros,

zöld-fehér. Az ingre öltik fel a kisbundát, az elől csukódó ujjatlan mellényt, az ujjas bundát, a bokaig érő nagybundát /kossok/ a posztóujjast. Fejükön nemezkalapöt, kucsmát vagy szalmakalapöt, lábukon bocskort, csizmát viselnek. A női viselet jellemző darabja a csepesz nevű fekete, csipkés szélű főkötő, melyre fejkendőket szoktak teríteni. A női ingek gyolcsból készültek egyes vidékeken kis szegletes kivágással, máshol gallérral vagy fodorral. Szoknyájuk kétféle. A rokolya csíkozott, háziszóttos, és a szoknya, mely gyári kelléből készül. A rokolya elé hasonló anyagból kötényt kötnek. A szoknya alját zsinórozással díszítik. A lájbi /mellény/ rátett széles fekete bársony csíkokkal készül, az ing fölött viselik. Felsőruhájuk a nőknek is többféle van: derék Bunda, az elől csukódó hőrmellény, a suba, a szokmány /hosszú posztóujjas/. A lányoknál, fiatal asszonyoknál piros csizma és cipő egészíti ki az öltözetet.

Befejezésül említést teszek a székely táncokról. Székelyföld több kisebb táncdialektusra oszlik /pl. Háromszék, Nyárád mente, Maros-zék stb./. A székelyek jellemző férfitánca a székely verbunk vagy csürdöngölő. A régi stílusú legényes hiányzik, ennek egyszerűbb változata él féloláhos néven. Az ún. Maros-zéki forgató és korcsos elsősorban a Székelyföld nyugati felén honos. A keleti székelység körében csak egyszerűbb változatai fordulnak elő. A székely táncrendek körül a maros-zéki a legváltozatosabb: székely verbunk, lassú korcsos, friss vagy másutt verbunk, sebes forduló, lassú, korcsos és cigánycsárdás követik egymást.

IDEGENNYELVŰ LAPSZEMLE

Március 15. nemzeti ünnep Magyarországon
/Pfeil Marz 1990 - osztrák újság /

Ez a nap ünnepnap, a szabadságharcé és a felkelésé, amit akkor 1948-ban a Habsburg Ház ellen vívtak a magyarok. Az eredményét mindannyian ismerjük. A másik oldalt azonban csak kevéssé, azt például, hogy Magyarországon a Duna partján, Esztergom közelében egy temető található. Ez a város is a színhelye volt ugyanis a másfél éves, kitartó harcnak. Ez a temető pedig örök nyughelye az itt elesetteknek, és nem csak a magyaroknak, hanem az osztrák katonáknak is. Az egyik sírfelirat a következőképpen szól:

"Nyugvóhelye 175 osztrák katonának,
akiknek sebeit a felebaráti szeretet
ápolta, és akiket a magyar nemeslelkűség
saját hőseivel együtt temettetett el."

Köszönjük magyarok!

Nekem ez a sírfelirat és ez a rövidke cikk / egy szép fotóval a az említett lapban/ az előfőlt tisztelete" érzését, a sportszerűséget és ha úgy tetszik: a BECSÜNETET juttatja eszembe, és valahogy végig borzongott bennem még valami: a vágy, hogy mindez egymásnak, mi magyarok megköszönhessük!... Elérjük valaha?

/ Mitró Katalin/

—tompont-14—

P E L H Í V Á S

Pel hívjuk mindazon tanszékek, öntevékeny csoportok, szervezetek figyelmét, akik 1990. nyarára szakmai gyakorlati csoportok részére, vagy más csoportos szervezésre kollégiumot igényelnek, hogy kérelmüket 1991. április 17-ig nyújthassák be a Kollégiumi Tanácshoz.

A későbbiekben nem tudjuk figyelembe venni a kérelmeket, a kollégiumi férőhelyek szűkössége miatt.

Kérjük, igényeiket a Varga Jenő Kollégium portájára juttassák el.

Cím: Bojesiné Horváth Irma
Budapest, Kinizsi utca 2-6
1092

1990/91. tanév kollégiumi felvétele

Az új pontozási rendszer szerint 50 pontot adhatunk az 1 főre jutó jövedelem alapján, 35 pontot a tanulmányi eredményre, és 15 pontot a közösségi munkára.

A kollégiumokban, HT-n április közepén kitesszük a jelentkezési lapokat. Az április végi ösztöndíj fizetéséknél minden csoportfelelősnek átadjuk a jelentkezési lapokat.

Beadási határidő: április 30. hétfő!

Mindenkinek most kell jelentkezni attól függetlenül, hogy később jelentkezik-e szakkollébiumba vagy sem.

Határidőn túli jelentkezést nem veszünk figyelembe!

Aki időközben /évvégén, szeptember elején/ halaszt, vagy félévét kell ismételnie, arra nem érvényes a "kollégiumi felvételt nyert" határozat.

A külföldi diákok ugyanúgy kötelesek leadni a jelentkezési lapokat, mint a magyar kiákok, amennyiben kollégiumban szeretnének lakni. Pel hívjuk a külföldi kollégisták figyelmét, hogy a Tarkarét utcai kollégiumból nem kerülnek be a 2. évesek automatikusan a belső kollégiumokba. Jelentkezési lapok /tanulmányi eredmény/ alapján csak az költözhet be, akit a belső kollégiumok Diákbizottsága felvesz.

Ugyanakkor azoknak a hallgatóknak / akár magyar, akár külföldi/, akik nem laknak benn a kollégiumban csak papíron igénylik azt - nem jár a kollégiumi férőhely!

_____tdmpont-15_____

Köszönet

műsora

1990. április 6-án, pénteken 19³⁰-02⁰⁰ -ig:

KONCERT: ELSŐ EMELET

Előzenekar: Mister X. /ex-sikk/

NON-STOP FUNKY & SOUL DISCO /D.J.: Szeles Tibor/

MOZIFILMEK: Leszámolás /am.krimi, fsz: Charles Bronson/

A sárkány éve /am., fsz: Mickey Rourke/

TEAHÁZ

SALÁTABÁR

CASINO

1990. április 13-án, pénteken:

KONCERT: KONCZ ZSUZSA és barátai

MOZIFILMEK: Vaklárma /am.vígjáték, fsz: Gene Wilder,
Richard Pryor/
Imagine /am.zenés film John Lennon életéről/

Felhívás!

Pénzt kereshetsz vele! - Lehet, hogy csak néhány telefonhívásodba kerül!

Várjuk mindazok jelentkezését, akik bármilyen jellegű /állás, stb./ hirdetést tudnak lapunk számára felkutatni.

A hirdetések után kedvező jutalókat fizetünk a hirdetést hozó olvasóinknak!

Bővebb felvilágosítást a Támpont szerkesztőségében kaphattok.
/Közgáz. főépület, Közgazdász szer. I. em. 159.; általában a déli órákban - a szerkesztőségi faliújságunkon is elhelyezünk egy részletesebb tájékoztatót. T: 1174-548 /

-TÁMPONT SZERKESZTŐSÉG-

Felelős kiadó: Kupcsik József
Szerkesztette: Csuti László és
Okrutay Miklós
Címlap : Okrutay Miklós
Készült a BKE /volt MKKE/ nyomdájában
2000 példányban
Nyomdavezető: Jász József

támpont -16-